

Diskriminacija na osnovu rasnog ili etničkog porekla

Predmet danskog "Zakona o getu"

Finansira
Evropska unija

Karin de Vris (Karin de Vries)

Profesorka , Univerzitet u Utrehtu

1

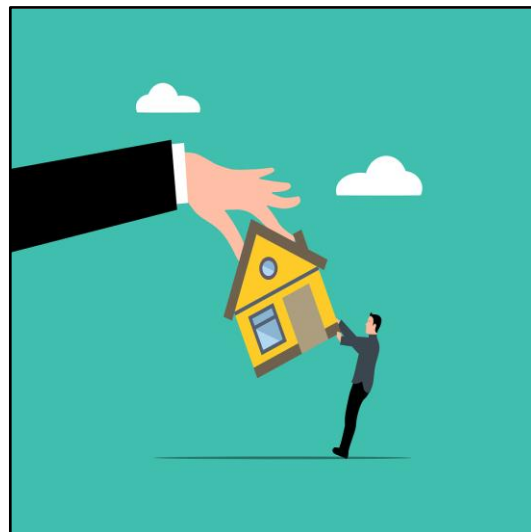
Predmet C-417/23, Slagelse Almennyttige Boligselskab protiv MV, EH, LI, AQ i LO

Danski Zakon o javnom stanovanju, član 61a:

- > osetljiva stambena područja
- > paralelne zajednice ("geta")
- > područja promenjene strukture („izrazito getoizirana područja")

Paralelne zajednice / područja promenjene strukture → > 50% "imigranti i njihovi potomci iz nezapadnih zemalja"

Mišljenje nezavisne advokaticice Čapeta, od 13. februara 2025. godine

2

Denmark has shifted significantly to the right over the past decade, with migration becoming a key issue in successive elections (Photo: REUTERS)

ASYLUM | RWANDA | REJECTED ASYLUM SEEKERS | IRREGULAR MIGRATION | DETENTION CENTERS

Denmark: Unprecedented measures to signal to migrants they are not welcome

Izvor: infomigrants.net, 3

Press Release
issued by the Registrar of the Court

ECHR 170 (2016)
24.05.2016

Danish legislation on family reunion is discriminatory

today's Grand Chamber judgment¹ in the case of [Biao v. Denmark](#) (application no. 38590/10) the European Court of Human Rights held:

12 votes to five, that there had been a violation of Article 14 (prohibition of discrimination) read in conjunction with Article 8 (right to respect for private and family life) of the European Convention on Human Rights; and,

14 votes to three, that there was no need to examine the application separately under Article 8 of the European Convention taken alone.

The case concerned the complaint by a naturalised Danish citizen of Togolese origin, Ousmane Biao,

EUROPE • IMMIGRATION

Denmark's increasingly harsh immigration policies

In the run-up to November 1 elections, few candidates dare to propose any relaxation of what are among Europe's harshest conditions for asylum seekers and immigrants.

By Anne-Françoise Hivert (Malmö (Sweden) correspondent)

Published on October 27, 2022, at 3:17 pm (Paris) · 5 min read · [Lire en français](#)

Izvor: lemonde.fr,
27/10/2022

Član 2(2) Direktive o rasnoj jednakosti(2000/43/EZ)

- (a) neposredna diskriminacija postoji ako se prema nekoj osobi zbog njenog **rasnog ili etničkog porekla** postupa, ili se postupalo ili bi se postupalo nepovoljnije nego prema nekoj drugoj osobi u uporedivoj situaciji;
- (b) posredna diskriminacija postoji ako bi naizgled neutralna odredba, kriterijum ili praksa doveli osobe određenog **rasnog ili etničkog porekla** u posebno nepovoljan položaj u poređenju s drugim osobama, osim ako se takva odredba, kriterijum ili praksa objektivno mogu opravdati legitimnim ciljem, a sredstva za njegovo postizanje prikladna su i potrebna.

Da li danski Zakon o javnom stanovanju dovodi do diskriminacije na osnovu rasnog ili etničkog porekla?

Ranija sudska praksa

Sud EU 10. jul 2008., C-54/07 (*Feryn*)

„25. Činjenica da poslodavac javno izjavljuje da neće zapošljavati radnike određenog etničkog ili rasnog porekla, nešto što je očito vrlo verovatno da će odvratiti određene kandidate od podnošenja njihovih prijava i, shodno tome, sprečiti njihov pristup tržištu rada, predstavlja neposrednu diskriminaciju [...] u smislu Direktive 2000/43.“

Ranija sudska praksa

Sud EU (Vv) 16. jul 2015., C-83/14 (CHEZ Razpredelenie)

„46. [...] pojam etničke pripadnosti [...] proizilazi iz ideje da društvene grupe karakterišu prvenstveno zajedničko državljanstvo, veroispovest, jezik, kulturno i tradicionalno poreklo i životno okruženje [...].

99-100. „posebno nepovoljan položaj“ = da se posebno osobe određenog etničkog porekla zbog predmetne mere nalaze u nepovoljnom položaju.“

Ranija sudska praksa

Sud EU 6. april 2017., C-668/15 (Jyske Finans)

> Sud EU: „etničko poreklo“ ne može se utvrditi na osnovu samo jednog kriterijuma

→ **nema neposredne diskriminacije**

> „kriterijum zemlje rođenja“ ne dovodi osobe određenog etničkog porekla u nepovoljan položaj

→ **nema posredne diskriminacije**

**Zemlja rođenja van
EU/EFTA
= etničko poreklo?**

Mišljenje nezavisne advokaticice Čapeta u predmetu Danske koji se odnosi na „Zakon o getu“ (C-417/23)

1. Formulacije, kontekst i svrha Direktive 2000/43

- > „etničko poreklo“ kao društveni konstrukt
- > mora se shvatiti tako da obuhvata i ksenofobiju

2. Ranija sudska praksa

- > pojmom „etnička pripadnost“ se ljudi razvrstavaju na osnovu nekoliko zajedničkih karakteristika, što može da obuhvati državljanstvo i zemlju rođenja (*CHEZ, Jyske Finans*)
- > Direktiva se odnosi na nepovoljnije postupanje prema nehomogenim grupama, ukoliko je razlika zasnovana na etničkom poreklu (*Feryn*)

Mišljenje nezavisne advokaticice Čapeta u predmetu Danske koji se odnosi na „Zakon o getu“ (C-417/23)

3. Primena na predmet

- > Danskim zakonom se definišu „nezapadni imigranti i njihovi potomci“ kao različiti od „zapadnjaka“.
- Za „zapadne“ imigrante i rođene Dance se pretpostavlja da su homogena grupa koja neće imati poteškoća s integracijom u Danskoj („mi“ protiv „njih“)
- > kriterijum „ nezapadni imigranati i njihovih potomci“ obuhvata državljanstvo, mesto rođenja i poreklo

Otuda se: razlika između „zapadnih“ i „nezapadnih“ zasniva na etničkom poreklu“

Neposredna diskriminacija?

Nezavisna advokatica Čapeta:

- > korisnici stanova u drugim područjima nisu izloženi riziku od gubitka svojih domova → nejednako postupanje
- > „nezapadni imigranti i njihovi potomci“ se doživljavaju kao društveni problem → stigmatizacija

dakle: neposredna diskriminacija
(alternativno: posredna diskriminacija)

Oznaka „područja
promenjene strukture“
(„zapadni“/„nezapadni“)

Plan lokalnog
razvoja

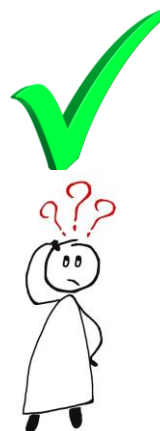

Prednosti

- „etnička pripadnost“ je prepoznata kao društveni koncept
- Pristup zasnovan na suštinskoj jednakosti

Nedostaci

- u pogledu etničke pripadnosti, prihvatanje pristupa „ne na osnovu samo jednog faktora“
- neprepoznavanje intersekcionalnosti / siromaštva

Hvala na pažnji!